

Abortai

Turinys

- 1 Kontaktai
- 2 Metaduomenų atnaujinimas
- 3 Statistinės informacijos apžvalga
- 4 Matavimo vienetas (-ai)
- 5 Ataskaitinis laikotarpis
- 6 Instituciniai įgaliojimai
- 7 Konfidencialumas (teisės aktai, užtikrinantys statistinių duomenų konfidencialumą)
- 8 Informacijos sklaidos politika
- 9 Statistinės informacijos skelbimo periodiškumas
- 10 Statistinės informacijos sklaidos formos
- 11 Metodologiniai dokumentai
- 12 Kokybės vadyba
- 13 Reikalingumas ir aktualumas
- 14 Tikslumas ir patikimumas
- 15 Savalaikiškumas ir punctualumas
- 16 Palyginamumas
- 17 Suderinamumas
- 18 Administracinė našta respondentui (vieno respondento statistinei ataskaitai pildyti skirtas laikas)
- 19 Statistinės informacijos revizija
- 20 Statistinių duomenų apdorojimas
- 21 Pastabos / nuorodos į susijusius metaduomenis

1 Kontaktai		
1.1	Organizacijos kontaktai	Higienos institutas (HI)
1.2	Organizacijos padalinio kontaktai	Sveikatos informacijos centro (SIC) Sveikatos statistikos skyrius
1.3	Kontaktinis asmuo	Rita Gaidelytė
1.4	Kontaktinio asmens pareigos	Skyriaus vadovė
1.5	Kontaktinio asmens pašto adresas	Didžioji g. 22, LT-01128 Vilnius
1.6	Kontaktinio asmens el. pašto adresas	rita.gaidelyte@hi.lt
1.7	Kontaktinio asmens telefono nr.	(8 5) 277 3303
1.8	Kontaktinio asmens fakso nr.	(8 5) 262 4663
2 Metaduomenų atnaujinimas		
2.1	Metaduomenų patvirtinimo data	2015-08-31
2.2	Paskutinė metaduomenų sklaidos data	2017-08-18
2.3	Paskutinio metaduomenų atnaujinimo (peržiūros, patikros) data	2017-08-18
3 Statistinės informacijos apžvalga		
3.1	Statistinės informacijos aprašymas (pagrindinės charakteristikos, paskirtis)	Abortų statistiniai rodikliai priskiriami lytinės ir reprodukcinės sveikatos statistikos sričiai. Statistinės informacijos apie abortus tikslas yra stebėti nėštumų nutraukimų ir nutrūkimų skaičių, struktūrą, abortus patyrusių moterų amžiaus charakteristikas, rodiklių pokyčius. Statistiniai duomenys renkami ištisinio tyrimo metu iš visų abortus atliekančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų. Pagrindinės rodiklių dimensijos – pagal aborto tipą ir moters amžiaus grupę. Skelbiami absoliutūs skaičiai ir tankio rodikliai (tenka 1 tūkst. 15–49 metų amžiaus moterų; 100 gyvų gimusiųjų).
3.2	Naudojami klasifikatoriai	Abortų statistinio tyrimo metu naudojami šie sąrašai ir klasifikatoriai: Sveikatos įstaigų sąrašas (vidinis HI SIC klasifikatorius); Savivaldybių klasifikatorius (vidinis HI SIC klasifikatorius);

		Tarptautinė statistinė ligų ir sveikatos problemų klasifikacija, 10 redakcija. Nuo 2011 m. balandžio 1 d. – Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos problemų klasifikacijos, 10 redakcija, Australijos modifikacija (TLK-10-AM). Amžiaus grupių sąrašas.
3.3	Sektorinė aprėptis	Visos visų nuosavybės formų ir pavaldumo asmens sveikatos priežiūros įstaigos, atliekančios abortus.
3.4	Apibrėžtis (-ys)	Abortas – tai nėštumo nutraukimas arba nutrūkimas iki 22 nėštumo savaičių (TLK-10-AM kodai O00–O06). Negimdinis nėštumas – tai nėštumas, kuris vystosi ne gimdos ertmėje (kiaušintakyje, pilvo ertmėje, kiaušidėje, rudimentiniame gimdos rage) (TLK-10-AM kodas O00). Savaiminis persileidimas (savaiminis abortas) – tai nėštumo nutrūkimas su daliniu ar visišku vaisiaus pasišalinimu iš gimdos, kai nėštumas truko trumpiau kaip 22 savaites (TLK-10-AM kodas O03) Abortas moters sprendimu – asmens sveikatos priežiūros įstaigoje iki 12 nėštumo savaitės moters sprendimu gydytojo nutrauktas nėštumas (TLK-10-AM kodas O04). Dėl medicininių indikacijų atliktas abortas – tai gydymo įstaigoje nutrauktas mažesnis kaip 22 savaičių nėštumas, kai abortas sąlygotas motinos anatominių arba funkcinių sutrikimų, vaisiaus įgimtų ar paveldėtų sutrikimų, kai gimdymas gali sukelti pavojų motinos ar naujagimio sveikatai ar gyvybei (TLK-10-AM kodas O04). Dirbtiniai abortai – tai abortai moters sprendimu ir dėl medicininių indikacijų.
3.5	Statistinio stebėjimo vienetas	Asmens sveikatos priežiūros įstaiga
3.6	Statistinė (tiriamoji) visuma	Visi statistiniai stebimieji vienetai
3.7	Geografinė aprėptis	Visa šalies teritorija
3.8	Laiko aprėptis	Nuo 1992 m.
3.9	Bazinis laikotarpis	–
4	Matavimo vienetas (-ai)	Atvejis
5	Ataskaitinis laikotarpis	Metai
6	Instituciniai įgaliojimai	
6.1	Teisės aktai ir kiti susitarimai	2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1338/2008 dėl Bendrijos statistikos apie visuomenės sveikatą ir sveikatą bei saugą darbe (OL 2008 L 354, p. 70); Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymas; Oficialioji statistikos darbų programa, tvirtinama Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus įsakymu; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakymas Nr. 515 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų veiklos apskaitos ir atskaitomybės tvarkos“.
6.2	Apsikeitimas statistiniais duomenimis	–
7	Konfidencialumas (teisės aktai, užtikrinantys statistinių duomenų konfidencialumą)	
7.1	Konfidencialumo nustatymo politika	Lietuvos Respublikos statistikos įstatymas; Lietuvos Respublikos Asmens duomenų apsaugos įstatymas; 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos

		programų komitetą (OL 2009 L87, p. 164).
7.2	Duomenų konfidencialumą nustatančios taisyklės	Statistinės informacijos skelbimo ir patikslinimų tvarkos aprašas , patvirtintas Higienos instituto direktoriaus 2015 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. V-146
8	Informacijos sklaidos politika	
8.1	Informacijos skelbimo kalendorius	Statistinė informacija skelbiama pagal patvirtintą statistinės informacijos skelbimo kalendorių.
8.2	Nuoroda į informacijos skelbimo kalendorių	https://osp.stat.gov.lt/kalendoriai ; http://www.hi.lt/statistiniu-duomenu-skelbimo-kalendorius.html
8.3	Informacijos skelbimo kalendorius	Statistinė informacija skelbiama Oficialiosios statistikos portale pagal statistinės informacijos skelbimo kalendorių. Statistinė informacija skelbiama Higienos instituto interneto puslapyje pagal Sveikatos statistinės informacijos skelbimo kalendorių, vadovaujantis Statistinės informacijos skelbimo ir patikslinimų tvarkos aprašu, patvirtintu Higienos instituto direktoriaus 2015 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. V-146.
9	Statistinės informacijos skelbimo periodiškumas	
		Metinis
10	Statistinės informacijos sklaidos formos	
10.1	Informaciniai pranešimai	–
10.2	Leidiniai	„Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla“ , „Lietuvos sveikatos statistika“ ; „Lietuvos statistikos metraštis“ , „Demografijos metraštis“
10.3	Duomenų bazės	Rodiklių duomenų bazė (Gyventojai ir socialinė statistika - > Gyventojai -> Gimstamumas -> Abortai) Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema Visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų fondas
10.4	Prieiga prie mikroduomenų	–
10.5	Kita	Statistinė informacija skelbiama „HI interneto svetainėje“ ir „Pasaulio sveikatos organizacijos duomenų bazėje“
11	Metodologiniai dokumentai	
		http://sic.hi.lt/html/kodeks.htm
12	Kokybės vadyba	
12.1	Kokybės užtikrinimas	Statistinės informacijos ir jos rengimo kokybė užtikrinama vadovaujantis Europos statistikos praktikos kodekso nuostatomis.
12.2	Kokybės vertinimas	Duomenų kokybė atitinka tikslumo, savalaikiškumo ir punktualumo, palyginamumo ir suderinamumo reikalavimus. Metinių sveikatos priežiūros įstaigų ataskaitų duomenų įvedimo metu vykdoma loginė ir matematinė kontrolė specialios kompiuterinės programos pagalba. Vėliau atliekama kryžminė duomenų kontrolė. Skaičiavimo rezultatai lyginami su ankstesnių metų rezultatais. Nustatomos išsiskiriančios rodiklių reikšmės ir atliekama jų analizė. Esant reikšmingiems nukrypimams, susisiekiama su duomenų teikėju ir aiškinamasi nukrypimo priežastys. Nustačius netikslumus, duomenys taisomi.
13	Reikalingumas ir aktualumas	
13.1	Vartotojų poreikiai	Pagrindiniai statistinės informacijos vartotojai yra valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, Pasaulio sveikatos organizacija (PSO), žiniasklaida, verslo įstaigos, mokslo atstovai ir studentai, kurių poreikiai tenkinami nepažeidžiant konfidencialumo principo.
13.2	Vartotojų pasitenkinimas	Vartotojų pasitenkinimo tyrimas planuojamas atlikti 2016 m.
13.3	Statistinės informacijos pilnumas (išsamumas)	Visi reglamentuoti rodikliai ir jų komponentai yra skelbiami. Rengiama ir skelbiama išsami statistinė informacija šalies, administracinių teritorinių vienetų (savivaldybės, apskritys) mastu.

13.3.1	Reikalingos informacijos pilnumo (išsamumo) laipsnis	Pagal Oficialiosios statistikos darbų programą parengta informacija skelbiama 100 proc.
14	Tikslumas ir patikimumas	
14.1	Bendras tikslumas	Duomenys vertintini kaip tikslūs. Atsiskaitymo lygis siekia 79 proc. (2015 m.), nepilnai atsiskaitė tik privačios sveikatos įstaigos. Abortai atliekami tik apie 0,8 proc. privačių sveikatos priežiūros įstaigų, be to, privačiose įstaigose per metus atliekama mažai abortų, todėl neapskaitytų abortų dalis galėtų siekti apie 3 proc.
14.2	Imties paklaida	–
14.3	Paklaida, nesusijusi su imtimi	–
14.3.1	Paklaida, atsiradusi dėl neatsakymo	–
14.3.1.1	Statistinio vieneto neatsakymo lygis, proc.	–
14.3.1.2	Rodiklio neatsiskaitymo lygis, proc.	–
15	Savalaikiškumas ir punktualumas	
15.1	Savalaikiškumas	Išankstinė statistinė informacija skelbiama ne vėliau kaip 5 mėn. ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus. Galutinė statistinė informacija skelbiama ne vėliau kaip 8 mėn. ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus.
15.2	Punktualumas	Statistinė informacija yra skelbiama pagal Statistinių duomenų skelbimo kalendorių .
15.2.1	Laiku paskelbtos statistinės informacijos dalis	100 proc.
16	Palyginamumas	
16.1	Geografinis palyginamumas	Statistinė informacija yra palyginama tarp Lietuvos teritorinių vienetų (pagal aborto atlikimo vietą, bet ne pagal moters gyvenamąją vietą) bei ES šalių.
16.2	Palyginamumas laiko atžvilgiu	Užtikrinamas visiškas palyginamumas.
16.2.1	Palyginamų laiko eilučių ilgis	Nuo 1991 m., duomenų pagal amžiaus grupes – nuo 2006 m.
17	Suderinamumas	
17.1	Suderinamumas tarp skirtingų statistinių sričių	–
17.2	Vidinis suderinamumas	Rodikliai tarpusavyje suderinti.
18	Administracinė našta respondentui (vieno respondento statistinei ataskaitai pildyti skirtas laikas)	Šiuo metu nematuojama.
19	Statistinės informacijos revizija	
19.1	Revizavimo politika	Statistinių rodiklių revizijos atliekamos vadovaujantis Statistinės informacijos skelbimo ir patikslinimų tvarkos aprašu , patvirtintu Higienos instituto direktoriaus 2015 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. V-146. Apie planinius patikslinimus (revizijas) vartotojai informuojami iš anksto Planinių sveikatos statistinės informacijos patikslinimų kalendoriuje . Keičiantis teisės aktams, atsiradus reikšmingoms klaidoms atliekamos neplaninės statistinių rodiklių revizijos. Apie jų rezultatus ir atliktus pakeitimus vartotojai nedelsiant informuojami.
19.2	Revizijos praktika	Skelbiami išankstiniai bei galutiniai rezultatai. Dažniausiai išankstiniai absoliutūs skaičiai nekeičiami arba keičiami labai nežymiai. Keičiami tankio rodikliai dėl naudojamo išankstinio ar galutinio gyventojų skaičiaus.
19.2.1	Revizijos metu gauto pokyčio vidurkis	Išankstiniai ir galutiniai rodikliai skiriasi nežymiai.
20	Statistinių duomenų apdorojimas	
20.1	Statistinių duomenų šaltinis	Abortų duomenys gaunami atliekant <i>kasmetinę ištisinę sveikatos įstaigų apklausą</i> , naudojant abortus atspindinčias anketas (metinė statistinė asmens sveikatos priežiūros

		įstaigos ataskaita „Metų ataskaita apie abortus Nr. 17 (sveikata)“)
20.2	Statistinių duomenų rinkimo periodiškumas	Metinis
20.3	Statistinių duomenų rinkimas	Įstaigų apklausos anketos pateikiamos paštu arba elektroniniu paštu, taip pat elektroniniu paštu pateikiami elektroniniai metinių ataskaitų duomenys.
20.4	Statistinių duomenų tinkamumo patvirtinimas	Statistinių duomenų kokybei užtikrinti atliekama gautų rezultatų kokybės analizė: palyginamos tiriamojo ir ankstesnių laikotarpių statistinių rodiklių reikšmės, nagrinėjamos jų pasikeitimo priežastys. Tarptautinėms organizacijoms teikiamos statistinės informacijos kokybė kasmet iki paskelbiant vertinama PSO ekspertų, jiems atliekant duomenų patvirtinimo procedūrą.
20.5	Statistinės informacijos rengimas	Pagal šalies teisės aktus parengti statistiniai suvestiniai duomenys analizuojami. Analizuojamos laiko eilutės tendencijos, nustatomos išsiskiriančios rodiklių reikšmės ir esant reikšmingiems nukrypimams, susisiekiama su duomenų teikėju ir aiškinamasi, kokios nukrypimo priežastys, klaidos taisomos. Abortų tyrimo metodika.
20.6	Koregavimas	–
21	Pastabos / nuorodos į susijusius metaduomenis	http://sic.hi.lt/kodeks/kokyb_aprasai.doc